

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І.МЕЧНИКОВА
Кафедра культурології

I

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор

(Майя НІКОЛАЄВА)
_____ 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АВАНГАРДНІ ПОШУКИ В КУЛЬТУРІ ТА МИСТЕЦТВІ

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) _____

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки _____

Спеціальність 034 Культурологія _____

Освітньо-професійна програма Культурологія _____

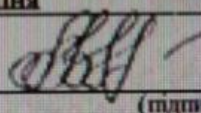
Робоча програма навчальної дисципліни «Авангардні пошуки в культурі та мистецтві». Одеса, О.
2024. 10 с.

Розробники: Ковальова Ніна Іванівна, кандидат філософських наук, доцент кафедри культурології
Левченко Віктор Леонідович, кандидат філософських наук, доцент кафедри культурології.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри культурології

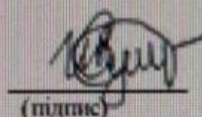
Протокол № 1 від " 30 " серпня 2024 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(Віталія ГОТИНЯН-ЖУРАВЛЬОВА)
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Погоджено із гарантом ОПП «Культурологія»

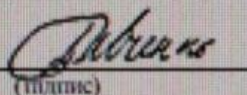

(підпис)

(Ірина СУМЧЕНКО)
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету історії та філософії

Протокол № 1 від " 31 " серпня 2024 р.

Голова НМК

(підпис)

(Галина ЛЕВЧЕНКО)
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри

Протокол № від " " 20 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри

Протокол № від " " 20 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Очна форма навчання	Заочна форма навчання
Загальна кількість: кредитів – 3 годин – 90 змістових модулів – 2	Галузь знань <u>03 – Гуманітарні науки</u> Спеціальність <u>/ 034 Культурологія</u> Спеціалізації: <u>немає</u> Рівень вищої освіти: <u>Перший (бакалаврський)</u>	Дисципліна вільного вибору	
		Рік підготовки:	
		4-й	4-й
		Семестр	
		7-й	7-й
		Лекції	
		20 год.	18 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	0 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		54 год.	72 год.
		Форма підсумкового контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета. Метою вивчення дисципліни «Авангардні пошуки в культурі та мистецтві» є введення в навчальний процес базової системи знань про специфіку сучасної культури, особливості актуального мистецтва, виокремлення та аналіз новітніх тенденцій в сучасному теоретичному дискурсі та актуальних художніх практиках. Введення до навчального процесу базової системи теоретичних концепцій дають змогу дослідити феномени сучасної світової та української культури взагалі та новітні мистецькі феномени доби зокрема. В процесі засвоєння курсу здобувачи вищої освіти повинні отримати уявлення про актуальні настанови по відношенню до культури, специфіку сучасного гуманітарного дискурсу, завдяки чому можливе орієнтування в процесах сучасної культури та мистецтва. Важливе значення в курсі приділяється аналізу сучасних культурних текстів, ознайомленню з найновітнішими тенденціями сучасної культури та мистецтва.

Завдання. Основними завданнями навчальної програми є:

- аналіз новітніх культурних феноменів;
- отримання уявлення про актуальні теоретичні проблеми, новітні культурні практики, авангардні мистецькі студії;
- аналіз актуальних культурних процесів, щодо яких ще не має усталених дефініцій та концепцій, процеси, що становлять сьогодні предмет суперечок та дискусій;
- аналіз проблемних, невирішених питань, місцях «неповного знання», відкритих полемічних зонах;
- спроба постановки проблем та виявлення тем, що потребують подальшого дослідження;
- розгляд сучасних теоретичних моделей, що є притаманними для актуального гуманітарного дискурсу;
- опанування актуальними дослідницькими стратегіями та надбаних здобувачами вищої освіти знань для самостійного аналізу сучасних культурних та мистецьких практик.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

а) інтегральної - здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми у галузі професійної діяльності культуролога або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів культурології, а також характеризується комплексністю та невизначеністю умов;

б) загальних (ЗК):

- ЗК 02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- ЗК 03. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- ЗК 06. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності;
- ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі

розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

в) спеціальних (фахових) (СК):

- СК 01. Здатність презентувати результати професійної діяльності в усній та письмовій формі, надавати відповідну аргументацію;
- СК 03. Здатність критично аналізувати культурні явища та процеси з використанням загальнонаукових та спеціальних наукових методів;
- СК 04. Здатність розуміти та інтерпретувати джерела культури (писемні, речові, візуальні) з урахуванням різних контекстів (історичного, соціального, антропологічного, політичного, релігійного, екологічного тощо);
- СК 05. Здатність використовувати різноманітні джерела інформації та методологічний апарат культурології для виявлення, аналізу культурних потреб суспільства;
- СК 09. Здатність оцінювати матеріальну та духовну цінність об'єкта культурної спадщини різних історичних періодів та географічних ареалів;
- СК 10. Здатність популяризувати знання про культуру та поширювати інформацію культурологічного змісту використовуючи сучасні інформаційні, комунікативні засоби та візуальні технології.

Програмні результати навчання (ПРН):

- ПРН 05. Збирати, упорядковувати та аналізувати інформацію щодо культурних явищ, подій та історико-культурних процесів.
- ПРН 08. Інтерпретувати культурні джерела (речові, друковані, візуальні, художні) з використанням спеціальної літератури та визначених методик, аргументовано викладати умовиводи щодо їх змісту.
- ПРН 10. Розпізнавати та класифікувати різні типи культурних продуктів, визначати їх якісні характеристики на основі комплексного аналізу.
- ПРН 13. Презентувати знання про культуру відповідно до спеціалізації представників різних професійних груп та здобувачів освіти.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен *знати*:

- основні теоретичні поняття мистецтвознавства та естетики, що стосуються специфіки авангарду як феномену мистецтва;
- основні напрямки та течії новітніх стратегій дослідження культурних процесів;
- сучасні суперечки навколо розуміння реальності, суб'єктивності та ідентичності;
- сучасні суперечки навколо розуміння статусу, функцій та принципів нового актуального мистецтва;

вміти:

- читати і аналізувати тексти з посткласичної філософії та сучасної критичної теорії;
- пояснювати особливості та закономірності розвитку та трансформацій пост класичної культури та мистецтва;
- аналізувати конкретні твори та тенденції розвитку сучасного мистецтва.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Новітні стратегії дослідження культури.

Тема 1. Базові ідеї критичної теорії. «Спеціалізовані» форми теорії й критики.

Анти-есенціалізм як конститутивна ознака актуальних критичних теорій. Визначальність мови та непередбачуваність значення. Відносність істини та теоретичний релятивізм.

Постструктуралізм і деконструкція. Психоаналітична критика. Феміністична критика. Постколоніальна критика.

Тема 2. Пошуки нових форм раціональності.

Своєрідність сучасного знання. Сучасні суперечки навколо розуму. Гетерогенність мовних ігор замість посилення на метаоповіді. Критика антропоцентричного гуманізму. Паралогія – нова модель легітимзації знання.

Тема 3. Постсучасний культурний релятивізм.

Проблема гібридного співіснування відмінних культурних світів. Толерантність як принцип співіснування в плюральному всесвіті. Чи існують межі? Постполітичне суспільство та плюральні форми ідентичності (раціональності). Сучасний розум як здатність поєднувати різні форми раціональності.

Тема 4. Проблемний статус реальності.

Сучасні суперечки навколо реальності. «Дереалізація» реальності в сучасному культурному просторі. Симуляція реальності та реальність симуляції. Гіперреальність як феномен символічного устрою.

Сучасна культура як культура тотальної видовищності. «Суспільство вистави» (Ги Дебор). «Шоутізація» реальності. Реальність як естетизована вистава. Вистава і влада. Сучасність як «пустеля Реального» (С.Жижек).

Тема 5. Віртуальна реальність: нові виміри культури.

Взаємовідносини «нової» та «старої» реальності. Втрата спротиву реальному. Цифрова віртуалізація життя: зсуви ідентичностей. Віртуалізація людини: перехід від людини до постлюдини. Радикальні трансформації соціальної та політичної сфери.

Змістовий модуль 2. Сучасні суперечки навколо суб'єктивності та мистецтва.

Тема 6. Проблематичний статус суб'єктивності в сучасній культурі.

Критика модерної суб'єктивності та антропоцентричного гуманізму. Деонтологізація суб'єкта. Суб'єктивність як функція. Постмодерна суб'єктивність: децентрований суб'єкт (Ж.Деріда, Ж.Дельоз, Ж.Лакан, М.Фуко, С. Жижек).

Пошуки нових форм суб'єктивності. Чи відбулася «смерть суб'єкта»? Питання про засоби суб'єктивації: пошуки «мистецтва існування». (М.Фуко). Компетенції «слабкого суб'єкта» постмодерну (В.Вельш).

Тема 7. Поста́ть Іншого в комунікативних моделях «відродження суб'єкта».

Етичні виміри відношення до Іншого в філософії Левінаса. Інший як «точка зборки» «фрагментарної людини» (Деріда, Дельоз, Бодрійяр). Мотив чужого в феноменологічному проєкті Б.Вальденфельса.

Гедоністичний імператив сучасної культури. Від принципу реальності до принципу задоволення. «Насолоджуйся!» як наказ. Нарцисичний гедонізм сучасної культури. Нарцисистський різновид суб'єктивності: загрози і виклики.

Тема 8. Сучасні суперечки навколо ідентичності.

Проблема формування та утримання ідентичності в постсучасному світі. Засади критики класичних концепцій ідентичності. Подолання філософії тотожності в постструктуралізмі (Деріда, Дельоз, Фуко, Бодрійяр). Герменевтична критика дискурсу тотожності (Рікер).

Постмодерна політика ідентичностей. Проблеми ствердження етнічних, національних, статевих ідентичностей. Постсучасна особистість: криза ідентифікації. Віртуальний простір як гра з символічною ідентичністю. Ілюзії доби постідеології. Критика мультикультуралізму.

Тема 9. Актуальне мистецтво: спроби самовизначення.

Сучасні суперечки навколо мистецтва. Нове розуміння статусу та функцій мистецтва. Мистецтво як комунікативна практика. Відмова від парадигми класичної естетики.

Адогматичні принципи нового мистецтва. Сучасне мистецтво як гра. Особливості сучасних арт-об'єктів.

Тема 10. Актуальні мистецькі пошуки.

Специфіка візуальних мистецтв. Феномен «постдраматичного театру». Особливості сучасної кіномови: зміна наративних структур. Сучасні хореографічні пошуки.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Очна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п/с	лаб	ср		л	п/с	лаб	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Новітні стратегії дослідження культури.										
Тема 1. Базові ідеї критичної теорії. «Спеціалізовані» форми теорії й критики	9	2	2		5	9	2			7
Тема 2. Пошуки нових форм раціональності	9	2	2		5	9	2			7
Тема 3. Постсучасний культурний релятивізм	9	2	2		5	9	2			7
Тема 4. Проблемний статус реальності	9	2	1		6	9	2			7
Тема 5. Віртуальна реальність: нові виміри культури	9	2	1		6	9	2			7
Разом за змістовим модулем 1	45	10	8		27	45	10			35
Змістовий модуль 2. Сучасні суперечки навколо суб'єктивності та мистецтва.										
Тема 6. Проблематичний статус суб'єктивності в сучасній культурі	9	2	2		5	9	2			7
Тема 7. Поста́ть Іншого в комунікативних моделях «відродження суб'єкта».	9	2	2		5	9	2			7
Тема 8. Сучасні суперечки навколо ідентичності	9	2	2		5	9	2			7
Тема 9. Актуальне мистецтво: спроби самовизначення	9	2	1		6	9	1			8
Тема 10. Актуальні мистецькі пошуки	9	2	1		6	9	1			8

Разом за змістовим модулем 2	45	10	8	27	45	8			37
Усього годин	90	20	16	54	90	18			72

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Базові ідеї критичної теорії. «Спеціалізовані» форми теорії й критики	2
2	Пошуки нових форм раціональності	2
3	Постсучасний культурний релятивізм	2
4	Проблемний статус реальності	1
5	Віртуальна реальність: нові виміри культури	1
6	Проблематичний статус суб'єктивності в сучасній культурі	2
7	Постать Іншого в комунікативних моделях «відродження суб'єкта»	2
8	Сучасні суперечки навколо ідентичності	2
9	Актуальне мистецтво: спроби самовизначення	1
10	Актуальні мистецькі пошуки	1

6. Теми практичних занять.

Практичні заняття не передбачені.

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми/ види завдань	Кількість годин	
1	Базові ідеї критичної теорії. «Спеціалізовані» форми теорії й критики /1, 2	5	7
2	Пошуки нових форм раціональності /1, 2	5	7
3	Постсучасний культурний релятивізм /1, 2	5	7
4	Проблемний статус реальності /1, 2	6	7
5	Віртуальна реальність: нові виміри культури /1, 2	6	7
6	Проблематичний статус суб'єктивності в сучасній культурі /1, 2	5	7
7	Постать Іншого в комунікативних моделях «відродження суб'єкта» /1, 2	5	7
8	Сучасні суперечки навколо ідентичності /1, 2	5	7
9	Актуальне мистецтво: спроби самовизначення /1, 2	6	8
10	Актуальні мистецькі пошуки /1, 2	6	8
	Разом	54	72

До самостійної роботи відноситься:

- [1] – підготовка до лекцій, семінарських занять;
- [2] – написання рефератів, есе, підготовка відеопрезентацій.

9. Методи навчання

Під методами навчання розуміють способи навчальної роботи викладача та організації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів з метою вирішення різноманітних дидактичних завдань, спрямованих на оволодіння матеріалом, який потрібно засвоїти. У ході читання дисципліни використовуються методи навчання, які притаманні системі вищої академічної освіти. Серед них найтрадиційнішим залишається пояснювально-ілюстративний метод, у межах якого викладач допомагає здобувачам здобути знання завдяки аудиторній роботі. Вона поділяється на дві складові – засвоєння теоретичного матеріалу під час прослуховування лекцій та практичних занять, на яких здобувачі репродукують отримані знання і демонструють вміння засвоїти матеріал, запропонований викладачем для самостійного опрацювання.

Окрім вищевикладеного методу, використовується метод проблемного викладення. Він допомагає, використовуючи практику активної полеміки, формувати вміння здобувача критично ставитися до вивченої літератури, заслуханих на семінарах рефератів і доповідях, лекційного курсу. Викладач, поставивши навчальне завдання, формулює пізнавальну мету, а потім, розкриваючи систему доведень, порівнюючи погляди, різні підходи, показує спосіб розв'язання поставленого завдання. Вивчаючи окремі теми, використовується й дослідницький метод, який передбачає організацію активного пошуку розв'язання висунутих пізнавальних завдань, аналізуючи відео-фотоматеріали й роблячи самостійні висновки.

10. Форми контролю і методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Методи поточного \ періодичного контролю: усне опитування, оцінювання доповідей та презентацій.

2. Підсумковий контроль: залік в усній формі.

Протягом засвоєння навчальної дисципліни здобувачі мають можливість накопичувати бали за рахунок виконання різних форм роботи. Вони порівню розподіляються, а потім підсумуються.

Змістовий модуль:

- робота на лекціях та семінарських заняттях (76 балів);
- захист реферату, відеопрезентацій. (7 балів);
- перевірка есе (7 балів).

Критерії оцінювання результатів навчання. Критерії оцінювання – це ознака, на основі якої проводиться оцінювання будь-чого і яка є мірою оцінки. Критерії оцінювання визначаються за допомогою якісних показників та ознак, що демонструють рівень сформованості навчальних досягнень здобувачів вищої освіти і трансформуються в оцінку згідно затверджені шкали. Результати академічної успішності здобувачів виставляються у вигляді оцінки за національною шкалою, 100-бальною та шкалою ЄКТС.

У таблиці нижче наведено загальні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти:

Оцінка за національною шкалою	Теоретична підготовка	Практична підготовка
	Здобувач освіти	
Відмінно 90 - 100	У повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано викладає під час усних виступів; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань.	Повно та ґрунтовно засвоїв всі теми навчальної програми, вміє вільно та самостійно викласти зміст всіх питань програми навчальної дисципліни, розуміє її значення для своєї професійної підготовки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуального завдання при виконанні самостійного завдання, повністю виконав усі завдання кожної теми та поточного контролю в цілому.
Добре	Недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв окремі	Виконав завдання кожної теми та поточного контролю в

85 - 89	питання робочої програми. Вміє самостійно викласти зміст основних питань програми навчальної дисципліни.	цілому, має стійкі навички виконання завдання.
Добре 75 - 84	Недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв деякі теми робочої програми, не вміє самостійно викласти зміст деяких питань програми навчальної дисципліни.	Окремі завдання кожної теми та поточного контролю в цілому виконав не повністю.
Задовільно 70 – 74	Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.	Засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вміє вільно самостійно викласти зміст основних питань навчальної дисципліни Окремі завдання кожної теми контролю не виконав.
Задовільно 60 - 69	Засвоїв лише окремі питання навчальної програми. Не вміє достатньо самостійно викласти зміст більшості питань програми навчальної дисципліни.	Виконав лише окремі завдання кожної теми та контролю в цілому.
Незадовільно з можливістю повторного складання 35 - 59	Володіє навчальним матеріалом поверхнево й фрагментарно (без аргументації та обґрунтування); безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого; під час відповіді допускає суттєві помилки.	Не засвоїв більшості тем навчальної програми не вміє викласти зміст більшості основних питань навчальної дисципліни. Не виконав більшості завдань кожної теми та контролю в цілому.
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни 0-34	Не володіє навчальним матеріалом.	Не засвоїв навчальної програми, не вміє викласти зміст жодної теми навчальної дисципліни, не виконав контролю.

11. Питання для підсумкового контролю

1. Парадигмальна настанова «заходу метанаррацій». Своєрідність сучасного знання.
2. Відмова від концепції мімесису та бінарних категорій класичної естетики.
3. Деконструкція положень класичного європейського раціоналізму.
4. Особливості кіномови на межі віків.
5. Переосмислення феноменів логосу, істини, раціональності, мови.
6. Симулякр: історія поняття та його розвиток в концепції Ж.Бодріяра. Перетворення реальності на гіперреальність.
4. Постсучасний культурний релятивізм
5. Нове розуміння статусу та функцій мистецтва. Мистецтво як комунікативна практика.
6. Центрація навколо поняття Іншого («Воскресіння суб'єкту»)
7. Постструктуралізм і деконструкція..
8. Психоаналітична критика.
9. Феміністична критика.
10. Новий історизм і культурний матеріалізм.
11. Постколоніальна критика.
12. Проблеми ствердження етнічних, національних, статевих ідентичностей.
13. Постсучасна особистість: криза ідентифікації.
14. Віртуальний простір як гра з символічною ідентичністю.
15. Сучасне мистецтво як засіб конституювання/руйнування ідентичності.
16. Полівалентна ідентичність як нова культурна норма.
17. Мистецтво як провокативна практика.
18. «Насолоджуйся!» як наказ. Нарцисичний гедонізм сучасної культури.
19. Нарцисистський різновид суб'єктивності: загрози і виклики.
20. Неогедоністичні настанови сучасної культури.
21. Гедонізм у сучасних культурних практиках.
22. Етичні виміри відношення до Іншого в філософії Левінаса.
23. Інший як «точка зборки» «фрагментарної людини» (Деріда, Дельоз, Бодріяр).
24. Діхотомія «свій- чужий» у феноменології Б. Вальденфельса.
25. Проблематизація феномену Іншого на філософському рівні.
26. Соціокультурні виміри відношення до Іншого.
27. Деонтологізація суб'єкта. Суб'єктивність як функція.
28. Постмодерна суб'єктивність: децентрований суб'єкт (Деріда, Дельоз, Лакан, Фуко, Жижек).
29. Чи відбулася «смерть суб'єкта»?
30. Питання про засоби суб'єктивації: пошуки «мистецтва існування». (Фуко).
31. Компетенція «слабкого суб'єкта» постмодерну (Вельш).
32. Особливості функціонування нових типів Інтернет-спільнот.
33. Феномен «нової тілесності» (комп'ютерне тіло)
34. Нові мас-медіа: особливості функціонування електронних ЗМІ.
35. Радикальні трансформації соціальної та політичної сфери
36. Взаємовідносини «нової» та «старої» реальності. Втрата спротиву реальному.
37. Цифрова віртуалізація життя: ссуви ідентичностей.
38. Віртуалізація людини: перехід від людини до постлюдини.
39. Тенденції віртуалізації в мистецтві (література як гіпертекст, візуальні мистецтва).
40. Віртуалізація масової культури (інтерактивні розваги, освітні програми, дизайн, реклама).
41. «Суспільство вистави» (Гі Дебор). «Шоутізація» реальності.
42. Реальність як естетизована вистава. Вистава і влада.
43. Сучасність як «пустеля Реального» (С.Жижек).
44. Видовищність як атрибут сучасних арт-практик.
45. Карнавалізація сучасних соціальних та культурних процесів.
46. «Дереалізація» реальності в сучасному культурному просторі.
47. Симуляція реальності та реальність симуляції.
48. Гіперреальність як феномен символічного устрою.
49. Чи відбулася «втрата реальності?»
50. Дискусії щодо статусу реальності в теоретичному дискурсі. Проблема гібридного співіснування відмінних культурних світів.
51. Толерантність як принцип співіснування в плюральному всесвіті. Чи існують межі?

52. Постполітичне суспільство та плюральні форми ідентичності (раціональності).
53. Суперечки постідеологічної доби.
54. Модель ліберального мультикультуралізму: виклики та обмеження.
55. Сучасний розум як здатність поєднувати різні форми раціональності.

12. Розподіл балів, які отримують студенти ФОРМУВАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ

Види навчальної роботи	Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2		
	Кількість балів за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів (максимальна)	Кількість балів за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів (максимальна)
Поточний контроль на лекціях	2	5	10	2	5	10
Семінарські заняття	7	4	28	7	4	28
Разом			38			38
Разом	76					
Оцінка самостійної роботи:						
Есе	7	1	7			
Реферат, відеопрезентація				7	1	7
Разом	14					
Залік	10					
Підсумкова сума балів	100					

Поточний контроль										Презентація самостійної роботи- дослідження (реферату, есе)	Підсумковий контроль (залік)	Сума балів
Змістовий модуль № 1					Змістовий модуль № 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10			
9	9	9	5,5	5,5	9	9	9	5,5	5,5	14	10	100
Усього за модулем 1: 38					Усього за модулем 2: 38							

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для заліку	
90 – 100	A	зараховано	
85-89	B		
75-84	C		
70-74	D		
60-69	E		
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання	
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

13. Навчально-методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Авангардні пошуки в культурі та мистецтві». Одеса: ОНУ, 2024. 10 с.
2. Плани семінарських занять.

14. Рекомендована література Основна

1. Білокінь С. І. Бойчук та його школа / Авт.-упоряд. С. І. Білокінь. К.: Мистецтво, 2017.
2. Горбачов Д. Авангард. Українські художники першої третини XX ст. Київ: Мистецтво, 2017. 220 с.
3. Гундорова Т. Н. Модернізм після постмодерну: інші модернізми у західноєвропейській літературі першої половини XX століття. Київ: Laurus, 2016. Режим доступу: <https://www.academia.edu/5098737>.
4. Ковальова Н. І., Левченко В. Л. Абсурд та оптика комічного в музичному театрі XX-XXI ст. // *Δόξα / Докса*. Збірник наукових праць з філософії та філології. Вип. 1(33). – Одеса: "Акваторія", 2020. С. 149-157.
5. Ковальова Н. І., Левченко В. Л. Межі смішного: провокація як трансгресія (на матеріалах музично-драматичного мистецтва) // *Δόξα/Докса*: 36. наук. праць з філософії та філології. Вип. 1 (31), Одеса, 2019.
6. Ковальова Н. І., Левченко В. Л. Трансформація глядацьких реценцій комічного в епоху Модерну: історична перспектива і методологічні підвалини // *Epistemological studies in philosophy, social and political science*. Вип. 3(1). Дніпро: ДНУ, 2020. С. 62-67.
7. Ковальова Н., Левченко В. Українське образотворче мистецтво у сучасному виставковому проєкті: досвід спротиву // *Δόξα/ Докса*. Збірник наукових праць з філософії та філології. Вип. 1(41). Креативні індустрії в сучасній культурі. Одеса: Акваторія, 2024, С. 187-201.
8. Кушнірова Т. В. Модернізм і постмодернізм у зарубіжній літературі: навч.- метод. посібник. Полтава, 2018. 112 с.
9. Мудрак М. «Нова генерація» і мистецький модернізм в Україні. Київ : РОДОВІД, 2018. 288 с.
10. Голубович І. В., Левченко В. Л., Петриківська О. С. Стратегії розвитку сучасної філософської антропології та філософії культури: методичні рекомендації. Одеса: Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2021, 80 с.

Додаткова

1. Баррі П. Вступ до теорії: літературознавство та культурологія / Пер. з англ. О. Погинайко. К.: Смолоскип, 2010. 306 с.
2. Бодріяр Ж. Симулякри і симуляція / Пер. з франц. Київ, 2004. URL: <http://i.booksgid.com/web/online/24302>.
3. Вальденфельс Б. Топографія Чужого: студії до феноменології Чужого. Пер. з нім. В.І Кебуладзе. Київ: ППС-2002. 2004. 206 с. URL: <http://padaread.com/?book=44136&pg=1>.
4. Вельш В. Наш постмодерній модерн. Пер. з нім. А. Л. Богачова та ін. К.: Альтерпрес, 2004. 328 с.
5. Джеймсон Ф. Постмодернізм, або Логіка культури пізнього капіталізму / Пер. з англ. П. Дениска. К.: Видавництво «Курс», 2010. 504 с.
6. Жижек С. Дражливий суб'єкт: відсутній центр політичної онтології / Пер. з англ. Дімерець Р.Й. Київ. ППС – 2002, 2008. 510 с. URL: <http://www.twirpx.com/file/2107331/>
7. Забужко О. С. Notre Dame d'Ukraine: Українка в конфлікті міфологій. К.: Факт, 2007. 640 с. URL: <https://www.litmir.me/bd/?b=199820>.
8. Ковальова Н. І., Левченко В. Л. Особливості репрезентації шоу-проектів в медіапросторі // IV ВЕРНИКОВСЬКІ ЧИТАННЯ (2024): Матеріали Наукових читань пам'яті Марата Верникова / відп. ред. В. Л. Левченко. Одеса: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 2024. 150 с.
9. Ковальова Н. І., Левченко В. Л. Фестивалі у просторі міста // Діалог/Докса: Зб. наук. праць з філософії та філології. Вип. 2 (32), Одеса, 2019.
10. Ковальова Н., Левченко В. Соціальні виміри мистецтва. Концепція «художнього поля» П'єра Бурд'є // Філософія історії та шляхи в майбутнє. Дніпро: Інновація, 2022. С. 443-47.
11. Ковальова Н., Левченко В. Сучасний музей як комунікативний простір: концепція радикальної музеології Клер Бішоп // Діалог/Докса: Зб. наук. праць з філософії та філології. Одеса, 2023. Вип. 2(40). Креативні технології та сучасна картина світу. С. 56-64.
12. Ковальова Н. І., Моїсєєва О. Д. Методичні вказівки для підготовки студентів до самостійної роботи (написання реферативної роботи) з дисципліни «Філософія модерну» для студентів очної та заочної форм навчання. Одеса: ОНПУ, 2019. 16 с. <http://memos.library.opu.ua:8080/memos/jsp/materials.iface?specId=36428&discId=42345>.
13. Ковальова Н. І., Моїсєєва О. Д. Методичні вказівки для підготовки студентів до семінарських занять з дисципліни «Філософія модерну» для студентів очної та заочної форм навчання. Одеса: ОНПУ, 2019. 15 с. <http://memos.library.opu.ua:8080/memos/jsp/materials.iface?specId=36428&discId=42345>.
14. Ковальова Н. І., Моїсєєва О. Д. Методичні вказівки для підготовки студентів до іспиту з дисципліни «Філософія модерну» для студентів очної та заочної форм навчання. Одеса: ОНПУ, 2019. 11 с. <http://memos.library.opu.ua:8080/memos/jsp/materials.iface?specId=36428&discId=42345>.
15. Левченко В. Мистецтво як предмет інтерпретаційних практик // X Уйомовські читання (2022): матеріали Наукових читань пам'яті Авеніра Уйомова / упор. і ред. К. В. Райхерт. Одеса: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 2022. С.21-23.
16. Левченко В. Л. Синтез мистецтв як сутнісна особливість сучасних фестивалів // I Верниковські читання (2021): Матеріали Наукових читань пам'яті Марата Верникова / відп. ред. В. Л. Левченко. Одеса: Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова, 2021. С. 51-52.
17. Левченко В. Л. Художня провокація як виразний засіб у сучасному музичному театрі // II Верниковські читання (2022): Матеріали Наукових читань пам'яті Марата Верникова / відп. ред. В. Л. Левченко. Одеса: Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова, 2022. С. 46–50.
18. Левченко В. Л., Ковальова Н.І. Сфера естетичного у філософських та інтелектуальних рефлексіях XX сторіччя // Українські культурологічні студії. Вип. 2 (3). - Київ: КНУ ім. Тараса Шевченка, 2018. - С. 8-13.
19. Оніщенко О. І. Художня творчість: проект неklasичної естетики: монографія О.І. Оніщенко. К.: Ін-т культурології АМУ, 2010. 232 с. URL: <http://elib.nplu.org/view.html?&id=2971>.
20. Саїд Е. Культура й імперіалізм. / Пер. з англ. К. Ботанова та Т. Цимбал. К.: Критика, 2010. 608 с.
21. Levchenko V., Kovalova N. The Boundaries of Funniness and the Dilution of Audience Identity in the Musical-Dramatic Art // Galactica Media: Journal of Media Studies. Vol. 3, No 3 (2021), pp. 61-82 (<https://galacticamedia.com/index.php/gmd/issue/view/11>)

15. Електронні інформаційні ресурси

1. Бібліотека ОНУ ім. І.І. Мечникова - <http://lib.onu.edu.ua/>
2. Сайт ОНУ ім. І.І.Мечникова - <http://www.onu.edu.ua/ru/index.html>
3. Одеська національна наукова бібліотека - <http://odnb.odessa.ua>
4. Одеська обласна універсальна наукова бібліотека ім. М. С Грушевського - <https://biblioteka.od.ua>
5. Бібліотека ім. В.Вернадського - <http://www.nbuv.gov.ua/>
6. Бібліотека ім. Максимовича КНУ ім. Т.Шевченка - <http://lib-gw.univ.kiev.ua/>

Додаток А

Плани семінарських занять з дисципліни «Авангардні пошуки в культурі та мистецтві»

Тема 1. Базові ідеї критичної теорії. «Спеціалізовані» форми теорії й критики.

1. Анти-есенціалізм як конститутивна ознака актуальних критичних теорій.
2. Відносність істини та теоретичний релятивізм.
3. Постструктуралізм і деконструкція.
4. Психоеаналітична критика.
5. Феміністична критика.
6. Постколоніальна критика.

Тема 2. Пошуки нових форм раціональності.

1. Концепція плоральної раціональності.
2. Особливості сучасного знання (Ж.-Ф. Ліотар).
3. Характеристики «перехідного розуму», «партизанського мислення» (Б. Вальденфельс).

Тема 3. Постсучасний культурний релятивізм.

1. Міжкультурні взаємодії в умовах тотального міжкультурного конфлікту.
2. Європоцентристська модель «засвоєння чужого»: загрози і виклики.
3. Дилема досвіду Чужого: неможливість нейтральної позиції.

Тема 4. Проблемний статус реальності. Віртуальна реальність: нові виміри культури.

1. Симулятивні моделі реальності.
2. Шоутизація реальності. Реальність як видовище.
3. Віртуальна реальність: парадокси та виклики. Нові медіа: зміни статусу реальності в умовах тотальної симуляції.

Тема 5. Проблематичний статус суб'єктивності в сучасній культурі.

1. Розлучення з парадигмою модерної суб'єктивності.
2. Комунікативні моделі відродження суб'єктивності.
3. Постмодерний суб'єкт: зміна компетенцій.

Тема 6. Постать Іншого в комунікативних моделях «відродження суб'єкта».

1. Відношення до Іншого як наріжний камінь сучасної культури.
2. Інший як єдина можливість конституювання суб'єктивності.
3. Критика ідеології ліберального мультикультуралізму (С. Жижек).

Тема 7. Сучасні суперечки навколо ідентичності.

1. Ідентичність замість особистості.
2. Інший як невід'ємна частина власної ідентичності.
3. Проблема гібридного співіснування відмінних «персональних» та «культурних» ідентичностей.
4. Механізми утримання ідентично ти в потоці «розрізнянь» сучасного світу.

Тема 8. Актуальне мистецтво: спроби самовизначення. Актуальні мистецькі пошуки.

1. Від наративності до видовищності: перевага візуальної складової.
2. Розширення кордонів традиційного видовища.
3. «Провокаційні видовища»: хепенінг, перформанс, відеоінсталяції, флеш-моб, боді-арт, net-art.
4. Сучасне мистецтво як гра стильовими кодами.
5. «Естетика шоку»: несподівані гібриди та сполучення в актуальних арт –практиках.
6. Зміна статусу автора, актора та глядача.